

بخشی از گزارش گروه علمی فرهنگ عامه و مردم‌شناسی ایران در جلسه اختتامیه همایش (۳ دی ماه ۱۳۸۳)

از جناب آقای دکتر علی بلوکباشی

به نام خدا

سپاس می‌دارم « بنیاد ایران‌شناسی » را که با کوشش فراوان اعضای خود، توانست یک‌بار دیگر این فرصت را برای اندیشمندان و پژوهشگران ایران‌پژوه ایران و سرزمین‌های دیگر جهان فراهم کند تا در دومین همایش بین‌المللی ایران‌شناسی در تهران گردهم آیند و از نزدیک با یکدیگر تعاطی اندیشه کنند و آخرین دستاوردهای پژوهشی خود را درباره سرزمین و جامعه و فرهنگ ایران و تاریخ و دین و فلسفه و هنر مردم ایران ارائه دهند.

من دو موضوع را در این‌جا یادداشت کرده بودم که به عرض برسانم، ولی چون اشاره فرمودند که وقت کم است، من دو موضوع را در این‌جا مطرح نمی‌کنم، فقط یکی از این موضوعات مربوط به عنوان گروه تخصصی فرهنگ عامه و مردم‌شناسی بود و دیگری برای حضورنداشتن مردم‌شناسان برجسته جهان، از اروپا، آمریکا، ژاپن که هیچ‌یک در این همایش بین‌المللی حضور نداشتند تا از آثار مهم این مردم‌شناسان بهره ببریم.

من در این‌جا به گزارش گروه در این چهار روز می‌پردازم. خیلی مختصر عرض می‌کنم که در این ۴ روز، ما ۹ نشست در گروه داشتیم که در آن، ۴۴ مقاله، ۴۰ مقاله به زبان فارسی و ۴ مقاله به زبان انگلیسی و عربی ارائه شد. البته ۳ تن از سخنرانان خارجی ما که مقالاتشان را به انگلیسی ارائه کرده بودند، در گروه به زبان فارسی مطالب خودشان را بیان داشتند. ما در هر نشست، حداًقل ۴ مقاله و حداًکثر ۵ مقاله همراه با حدّ متوسط ۱۰ دقیقه پرسش و پاسخ داشتیم. کلّ شرکت‌کنندگان در ۹ نشست، طبق آماری که دبیر اجرایی گروه تهیه کرد، ۶۰۵ تن بودند که تعداد تقریبی آن‌ها در هر نشست، به ۶۷ تن می‌رسید. حداًقلّ تعداد شرکت‌کنندگان در گروه مردم‌شناسی، ۴۵ تن و حداًکثر آن‌ها، ۹۸ تن بود. ۵ تن از سخنرانان ما از گروه بانوان بودند و ۳ تن از این بانوان، از کشورهای خارج بودند. مقالات ارائه‌شده در گروه را می‌توانیم کلاً در ۶ زمینه یا مبحث طبقه‌بندی کنیم:

الف) یکی در زمینه برخی گونه‌های ادبیات شفاهی، به‌ویژه افسانه‌شناسی و تحلیل ساختار موضوعی آن‌ها از لحاظ اجتماعی، تاریخی و فرهنگی. در این مبحث، ۶ مقاله ارائه شد.

ب) دوم، در زمینه موضوعات مختلف مردم‌شناسی، چه مردم‌شناسی اجتماعی، چه مردم‌شناسی سیاسی و چه مردم‌شناسی فرهنگی، ما ۶ مقاله داشتیم.

پ) سوم، مباحث مردم‌شناختی در زمینه روابط فرهنگی میان ایران و سرزمین‌های دیگر و تأثیر فرهنگی ایران بر فرهنگ‌های دیگر که در این مورد ما ۵ مقاله داشتیم.

ت) در مباحث اسطوره‌شناسی، ۳ مقاله داشتیم.

ث) در مباحثی در زمینه دین‌پژوهی و آداب و مناسک مذهبی، ۵ مقاله داشتیم.

ج) در مباحث فولکوریک در زمینه فرهنگ عامه ایران، ۹ مقاله داشتیم.

چ) ۳ مقاله نیز به موضوعات گوناگون اختصاص داشت و ۳ سخنران ما هم به عللی نتوانستند در همایش حاضر بشوند.

پیشنهادهایی هم یادداشت کرده‌ام که به‌طور خلاصه عرض می‌کنم:

۱- معتقدم که ما حتماً باید در گروه فرهنگ عامه و مردم‌شناسی، یک هیأت علمی دائمی داشته باشیم که همیشه در تماس با « بنیاد ایران‌شناسی » باشد.

۲- موضوع و موضوعات مربوط به حوزه تخصصی گروه مردم‌شناسی را این هیأت علمی تهیه کند و یک سال پیش از هر همایش، اعلام کند تا هر پژوهشگر ایرانی یا خارجی که در زمینه این موضوعات تحقیق کرده‌اند، فرصت پیدا کنند تا مقاله‌ای از تحقیقات خودشان را مستقیماً به گروه تخصصی « بنیاد ایران‌شناسی » بفرستند.

۳- متخصصان داخلی و خارجی هر حوزه علمی، با نظر و مشورت هیأت علمی گروه تخصصی تهیه شود تا ما امروز از عدم حضور این مردم‌شناسان خارجی که هرکدامشان در یک حوزه جغرافیایی - فرهنگی ایران تخصص دارند و کار کردند و کتاب‌های بسیار زیادی نوشتند و امروز، جهان، ایران را از قلم این‌ها می‌شناسد، ما محروم نباشیم.

۴- در حوزه مردم‌شناسی، فیلم‌های مستند مردم‌نگاری فراوانی چه توسط ایرانیان و چه توسط خارجیان تهیه شده است. شایسته است « بنیاد ایران‌شناسی » ترتیبی دهد تا در همایش‌های آینده در کنار ارائه مقالات در گروه مردم‌شناسی، فیلم‌های ایتوگرافی نیز نمایش داده شود.

۵- برخی از دانشمندان خارجی تمایل دارند که مقالات خود را به زبان مادری خود ارائه دهند. جا دارد که بنیاد، چکیده مقالات آنان را قبلاً به فارسی برگرداند و پیش از سخنرانی آن‌ها، در میان شرکت‌کنندگان در گروه توزیع کند. چون، در این همایش مشکل داشتیم، پشتیبانی نشده بود، به عربی و انگلیسی سخن می‌گفتند، مترجم نداشتیم، البته ما موضوع را به صورتی حل کردیم، ولی در هر صورت در این « بنیاد ایران‌شناسی » باید این پیش‌بینی‌ها می‌شد.

در پایان عرایض لازم می‌دانم که از همکار عزیزم آقای دکتر و کیلیان تشکر کنم. همچنین از دبیران علمی و اجرایی گروه، خانم زهره فهیمی‌پور و آقایان سیدامیر هاشمی‌مقدم و ابوالفضل محرمی که در این چهار روز برای هرچه بهتر برگزارشدن جلسات سخنرانی ما را یاری کردند. خداوند نگهدارشان باشد. متشکرم.